

TEADUSNÕUKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Akadeemia tee 23, Tallinn

10. september 2020 nr 3

Algus 11:00, lõpp 13:00

Juhataja: Els Heinsalu

Protokollija: Kristian Sülluste

Istungil osalesid: Villem Aruoja, Els Heinsalu, Andi Hektor, Gert Hütsi, Mario Kadastik, Anne Kahru, Kristjan Kannike, Kaja Kasemets, Marco Kirm, Tuuli Käämbre, Urmas Nagel, Martti Raidal, Indrek Reile, Raivo Stern, Kristian Sülluste, Toomas Välimäe.

Istungil osalesid elektrooniliselt: Olesja Bondarenko, Renno Veinthal.

Puudus: Toomas Rõõm.

Lisatud registreerimisleht.

Päevakord:

1. Direktori kokkuvõtte vahepealsetest arengutest.
2. KBFI arengukava kinnitamine.
3. Eesti Teaduste Akadeemia akadeemiku valimised 2020.
4. Teadusnõukogu liikmete valimine.
5. Kohalalgatatud küsimuste arutelu.

Kohalalgatatud küsimustena arutatakse Raivo Sterni ettepanekul KBFI arengufondi nõukogu koosseisu ja selle kinnitamist ning ETAg'i tuumiktaristu loendi koostamise kava. Anne Kahru ettepanekul arutatakse E. Lippmaa 90. sünniaastapäeva tähistamist. Muid ettepanekuid päevakorra täiendamiseks pole. Päevakord kinnitatakse ühehäälselt.

1. Direktori kokkuvõtte vahepealsetest arengutest.

Urmas Nagel annab ülevaate.

1. E. Lippmaa 90. sünniaastapäeva tähistamiseks on plaanitud kogunemine ja pidulik tordisöömine teisipäeval, 15. septembril KBFI. Kutse on edastatud KBFI listis. Kutsutud on ka Helle ja Jaak Lippmaa. Endel Lippmaa loengu ja mälestusmedali üleandmise ürituse osas täpsemaid detaile veel jagada pole. See toimub Teaduste Akadeemia korraldusel.

2. Suvel alustati fuajee ja koridoride korrastusremondi ettevalmistamisega. Viidi läbi hange. Pakkumised on praeguseks laekunud, kuid teha on vaja veel tehniline kontroll ja võitja selgitamine.

3. Alustati piksekaitsesüsteemi ehitusega, mis valmib lähiajal.

4. Augustis toimus koosolek doktoriõppe korralduse ja rahastamise teemal ja ETAg'i arengukava arutelu. ETAg'i arengukava arutelul oli teemaks selle täiendamine ja kinnitamine lähiajal. Doktoriõppe reformi osas on laiem plaan teha doktorandikohad töölepingu alusel töökohtadeks doktoritööd teostavas asutuses. Selleks on vaja oluliselt suurendada doktoriõppe finantseeringut. Ülikooliväliste doktorantide puhul on küsimuseks, mis osakaaluga on doktoritöö ülikoolis ja mis osakaaluga väljaspool ülikooli teadusasutuses. Doktoriõppe korralduse ja rahastamise osas koostatakse eelnõu plaani ministeeriumis, misjärel antakse see tööühmale ülevaatamiseks.

5. KBFI sõlmib esmaspäeval, 14.09 koostöölepingu Keila linnaga vesinikuenergeetika valdkonnas. KBFI konsulteerib linna arendusi ja ideid vesinikutehnoloogiate kasutuselevõtuks. KBFI osales ka Riigikantselei tellitud Eesti vesinikuressursside uuringu hankes koos Civitta Eesti ASiga. Tulemused pole veel selgunud.

Informatsioon võetakse teadmiseks.

2. KBFI arengukava kinnitamine.

Toomas Välimäe annab ülevaate arengukava muudatustest. KBFI arengukava osas on oma seisukohad ja täiendusettepanekud esitanud TalTech ja TÜ. Ülikoolide tagasiside põhjal on tehtud vormilisi ja ka sisulisi täiendusi arengukava tekstis. Vähendatud on arengukava perioodi, mis on uue redaktsiooni kohaselt kuni 2026.

Urmas Nagel: ülikoolide tagasisidet arengukavale arutati detailselt. Kõikide muutmiseettepanekutega siiski arvestada ei saanud, kuna see oleks sisuliselt vajanud kogu arengukava algusest alustamist ja ümberkirjutamist. Näiteks küsimused konsolideerimisest, investeringutest ja muu, mis on loomulikult olulised, kuid eraldi käsitlemist vajavad teemad. Instituudi arengu ülevaade ja tegevusraamistik on arengukavas kirjas, täidab sel kujul oma eesmärgi ja selle võiks tänasel istungil kinnitada. Arengukava saab vajadusel täiendada ja uuendada.

Marco Kirm: kas on vaja kiirustada praegu dokumendi kinnitamisega?

Mario Kadastik: arengukava on visioonidokument praegusest olukorrast lähtudes. Kui võtta ülikoolide tagasiside detailselt aluseks, siis tuleks alustada uue dokumendi koostamisega. Käesoleva ümbertegemisega ei saavutaks me olulist muutust. Arengukava arutelu võib uuesti alustada, kui rakenduvad muudatused TAKSis ja KHSis, mis on riigi poolt plaanis.

Renno Veinthal: KBFI arengukava dokumendi võiks anda kommenteerimiseks KBFI rahvusvahelisele nõuandvale kogule (SAB).

Urmas Nagel: plaan on koostada kokkuvõtte instituudi tegevusest ja plaanidest ning saata need kommenteerimiseks SABile koos arengukavaga. Arengukava dokument üksi on liiga üldine ja ei pruugi anda piisavalt väärtuslikku tagasisidet praktiliseks tegevuseks.

Els Heinsalu: SABi tagasiside on oluline lühema ja konkreetsema tegevus- või rakenduskava koostamiseks. Kuidas tegevuskava koostamine on planeeritud?

Urmas Nagel: lähiaja tegevuskava koostamise aluseks on SABi jaoks tehtav kokkuvõtte. Lisaks on septembri jooksul plaanis arenguestlused laborijuhtidega, et kaardistada hetkeseis. KBFI arengukava, arenguestluste kui ka SABi tagasiside põhjal kujuneb lähiaastate tegevuskava.

Marco Kirm: arengukava koostamist uuesti alustada ei ole tõepoolest mõistlik, kuid ülikoolide tagasisidet võiks siiski detailsemalt arutada ja viimistleda veel arengukava dokumenti. Otsest kiiret arengukava vastuvõtmisega pole.

Indrek Reile: tegevuskava koostamisele oleks vajalik seada tähtajad.

Marco Kirm: tegevuskavasid on erinevaid. Kui printsiibid on kokku lepitud, siis on võimalik tegevuskavaga valmis saada aasta lõpuks.

Renno Veinthal: tegevuskavas ei peaks olema väga palju tegevusi, et säiliks üldine hoomatav suund. Oluline on ka tegevuste mõõdetavus ja näitajad, mille alusel muutusi jälgida.

Urmas Nagel: kui algdokument valmis saab, siis edastame selle teadusnõukogule kommenteerimiseks.

Teadusnõukogu liikmed Renno Veinthal ja Marco Kirm jäävad seisukohale, et KBFI arengukava dokument vajab veel arutelu ja viimistlemist ülikoolide tagasiside põhjal ning ei toeta arengukava kinnitamist praegusel kujul.

OTSUS: kinnitada KBFI arengukava ja strateegilised uurimisprogrammid vastavalt otsusele nr 10 (16 poolt, 2 vastu).

3. Eesti Teaduste Akadeemia akadeemiku valimised 2020.

Els Heinsalu: Eesti Teaduste Akadeemia on avanud valimiskonkursi uute akadeemikute valimiseks. Valitakse akadeemikud matemaatika ja matemaatilise statistika, metsanduse ning teatrikunsti alal. KBFI poolt otseseid kandidaate üles seada ei ole, kuid me saame toetada häid kandidaate, kes ülikoolide poolt esitatakse.

Marco Kirm: TÜ poolt on kavas esitada matemaatika ja matemaatilise statistika alal Krista Fischer.

Otsustatakse toetada Krista Fischeri kandidatuuri akadeemikuks valimisel.

OTSUS: kinnitada akadeemiku kandidaadi toetamine vastavalt otsusele nr 11 (ühehäälselt).

4. Teadusnõukogu liikmete valimine.

Täitmisel on kaks vabanevat teadusnõukogu liikme kohta. Septembris lõppevad TN liikme volitused Indrek Reilel ja Andi Hektoril. Kahele täidetavale kohale on esitatud kaks kandidaati: Indrek Reile ja Ivar Kruusenberg.

Muid kandidaate pole. Nimekirjale suletakse ja viiakse läbi valimised.

Valimiste läbiviimiseks moodustatakse valimiskomisjon koosseisus Gert Hütsi, Kristian Sülluste, Toomas Välimäe.

OTSUS: moodustada valimiskomisjon vastavalt otsusele nr 12 (ühehäälselt).

Valimisprotsessis osaleb 16 teadusnõukogu liiget 19-st.

Mõlemad kandidaadid osutuvad valituks tulemusega 16 poolt, 0 vastu. Uued volitused algavad 24.09.2020.

Lisatud 10.09.2020 valimisprotokollid nr 1 ja 2.

OTSUS: kinnitada 10.09.2020 teadusnõukogu liikmete valimise tulemused vastavalt otsusele nr 13 (ühehäälselt).

5. Kohalalgatatud küsimuste arutelu.

1. KBFI arengufondi nõukogu koosseis. Arengufondi põhikirja järgi kuuluvad nõukogusse direktor, teadusala asedirektor ja laborite esindajad. Laborijuhatajate poolt pakutakse laborite esindajateks arengufondi nõukokku Kristjan Kannike, Olesja Bondarenko, Indrek Reile ja Marju Puurand. Laborite esindajate asendusliikmeteks jäävad laborite juhid. Nõukogu koosseisu kinnitamine tehakse elektroonsel hääletusel.

2. Algatatud on uue tuumiktaristu loendi koostamine ETAgis. KBFI on partner kahes teadustaristu teekaardi objektis, mis saab kandideerida tuumiktaristu loendisse. Tuumiktaristu avaldusi hindab teadustaristu komisjon. KBFI teeb kirja ETAgile teadustaristu komisjoni koosseisu uuendamiseks.

3. E. Lippmaa 90. sünniaastapäeva tähistamise plaane tutvustas direktor oma ülevaates. Informatsioon võetakse teadmiseks.

Nõukogu esimees

Els Heinsalu

Teadussekretär/protokollija

Kristian Sülluste